Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 195 ◆ Вівторок, 8 жовтня 1991 року ● Ціна 5 коп.

СВІТ ЧЕКАЄ

«Світ чекає, щоб на географічній карті з'явилася повнокровна, повноправна демократична держава, ім'я якої Україна», — сказав глава українського парламенту Л. Кравчук на прес-конференції про підсумки поїздки до Канади, США та Франції.

2

СПІЛЬНЕ КОМЮНІКЕ

прийнято по завершенні візиту Прем'єр-міністра України В. Фокіна до Польщі 4—5 жовтня. Фокін був прийнятий Президентом Валенсою, мав бесіди з прем'єр-міністром Белецьким і міністром закордонних справ Скубішевським. Заявлено, що Польща підтримує вступ України до європейського процесу. Сторони наголосили на великому значенні активного розвитку добросусідських відносин і початку роботи над проектом основополагаючого договору між двома країнами. Підписано угоду про торгівлю й економічне співробітництво. Прем'єр-міністра Я. Белецького запрошено відвідати Україну з офіційним візитом. Запрошення з вдячністю прийнято.

ВСІМ — РІВНІ МОЖЛИВОСТІ

Під тиском опозиції подав у відставку Голова таджицького парламенту Набієв. У письмовій заяві він попросив звільнити його від обов'язків Голови Верховної Ради, мовляв, для того, щоб забезпечити рівні можливості для всіх кандидатів у боротьбі за пост президента Таджикистану. Крім того, вирішено перенести президентські вибори в республіці з 27 жовтня на 24 листопада.

НЕМА ЩО ОБГОВОРЮВАТИ

Телеграмами про різні аспекти виводу радянських військ з Литви й службу литовців в Радянській Армії обмінялися Голова Верховної Ради цієї республіки Ландсбергіс і міністр оборони СРСР Шапошников. За повідомленням вільнюського радіо, Шапошников попросив Ландсбергіса найближчим часом провести зустріч між офіційною литовською делегацією і представниками союзного Міністерства оборони. У посланні-відповіді литовський керівник висунув вимогу повністю вивести радянські частини з республіки до кінця цього року, а також впродовж двох тижнів повернути на батьківщину солдатів-литовців. Обговорювати якісь інші військові проблеми, наголосив він, нема потреби.

ГОЛОДУ НЕ БУДЕ

Американські експерти з питань харчової допомоги прибудуть наступного місяця до Санкт-Петербурга. Про це повідомив міністр сільського господарства Сполучених Штатів Медіган, який здійснює дев'ятиденну поїздку по СРСР. Медіган наголосив, що деяким районам Радянського Союзу, включно з Санкт-Петербургом, потрібно цієї зими терміново допомогти харчами.

ЧОРНОВІЛ НА ПОДІЛЛІ

На сході Хмельниччину вважають Заходом, а для галичан ми — східняки. Словом, буферна зона. Це тонко відчув В. Чорновіл, виступаючи з передвиборною програмою у Хмельницькому й Кам'янці-Подільському. На запитання, чим пояснити відсутність одностайності серед демократів, він відповів: «Це груба наша стратегічна помилка. Не було створено, як я наполягав, виборчого демблоку, навколо якого гуртувалися б демократичні сили. Це промах. Тож, наскільки мені відомо, боротьба йтиме між мною та кандидатурою Кравчука. У деяких областях у мене рейтинг вищий». І, щоб підсилити свій вплив на подолян, додав: «Я розглядаю вашу область майже як Західну Україну».

У ПАРИЖІ 4 жовтня відбулась зустріч міністра закордонних справ України А. Зленка з Генеральним директором ЮНЕСКО Ф. Майором. Обговорено питання розширення співробітництва України з цією міжнародною організацією, особливо з аспектів, що сприятимуть процесам національного відродження України. А. Зленко наголосив на необхідності дійових заходів щодо підвищення ефективності міжнародного співробітництва в рамках ЮНЕСКО, раціоналізації її процедур і робочих механізмів.

В ПРЕС-ЦЕНТРІ України відбулася прес-конференція Генерального консула Ізраїлю в СРСР Ар'є Левіна. Її було присвячено відзначенню 50-х роковин трагедії в Бабиному Яру.

А. Левін ознайомив українських та зарубіжних представників засобів масової інформації зі «Зверненням президента держави Ізраїль Хаїма Герцога до учасників траурних зборів у Бабиному Яру 5 жовтня 1991 року». В ньому, зокрема, зазначалося, що «тепер новий уряд України вирішив присвятити тиждень пам'яті Бабиного Яру і на місці загибелі сотень тисяч людей буде споруджено пам'ятник. Це робить честь урядові України»...

Щодо встановлення дипломатичних відносин між Ізраїлем і Україною А. Левін заявив, що його країна, можливо, буде в числі перших, хто визнає нашу незалежність, але тільки після референдуму. А на предмет відкриття консульства Ізраїлю в Києві, він повідомив, що таке питання має вирішувати сама Україна, проте найближчим часом планується відкриття посольства Ізраїлю в Москві.

Ізраїльський консул дуже позитивно висловився відносно налагодження контактів між двома державами на рівні приватного спільного підприємництва, в основі якого лежить взаємний економічний інтерес. Для такого роду стосунків залучатимуться і вихідці з України в Ізраїлі, яких досить велика кількість.

ВІД СТРАХУ — ДО ПОКАЯННЯ

Бабин Яр називають місцем страху, місцем найжахливішої трагедії, яка мала місце у 20-му столітті. Бабин Яр не географічна назва. Це символ звірства, яке ніс із собою фашизм. 5 жовтня тут відбувся урочистий траурний мітинг, на якому промовці і учасники схиляли голови перед пам'яттю загиблих.

3

НАС ПОЄДНАЛА МИНУВШИНА

У суботу пізно ввечері після меморіальної церемонії в Бабиному Яру Голова Верховної Ради України Леонід Кравчук зустрівся з головою бундестагу (парламенту) ФРН Рітою Сюсмут.

Л. Кравчук приділив велику увагу трагічним подіям минувшини. Він підкреслив, що Україна багато в чому історично пов'язана з Німеччиною, і тому ми маємо великий інтерес до цієї країни і зацікавленість у розширенні багатосторонніх зв'язків між двома державами. Це певною мірою спрямовано на нашу якнайскорішу інтеграцію в Європейське економічне співтовариство.

Р. Сюсмут визнала нагальну потребу України у виході на світовий економічний простір і в збереженні, разом з тим, старих зв'язків між складовими частинами колишнього Союзу. Вона вітає прагнення України до державної незалежності і підкреслює своє бажання всіляко сприяти розширенню багатосторонніх зв'язків між двома державами.

СУВЕРЕНІТЕТ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА — НЕПОДІЛЬНІ

Минулої суботи і неділі у Київському інноваційному політологічному центрі «Інноцентр» проходила міжнародна науково-практична конференція «Національна безпека суверенних держав».

На запрошення її організаторів — Української республіканської партії та Спілки офіцерів України — в конференції взяли участь не лише фахівці України, а й вчені, державні і політичні діячі, військові з Франції, Сполучених Штатів Америки, Канади, Польщі, Куби, Чехо-Словаччини, суверенних держав Прибалтики, інших республік колишнього Союзу.

Протягом двох днів напруженої роботи розглянуто широке коло питань стосовно проблем національної безпеки, в ході дискусії проведено обмін думками з різних аспектів даного питання, вироблено і прийнято підсумкові та рекомендаційні документи. [Звіт з конференції буде опубліковано в одному з наступних номерів газети].

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:
Приймальня — 446-92-11
Відповідальний секретар — 446-72-63
Завідуючий коректорською — 441-84-42, 224-72-54 (телефакс).

ВІДДІЛИ:
парламентський — 441-84-52, 441-85-64,
листів — 441-82-05, 441-29-61,
економіки — 441-88-07,
аграрний — 441-86-18,
міжнародний — 446-91-20,
охорони здоров'я — 441-88-06,
соціальних питань — 441-88-05,
екології — 441-88-59,
культури — 441-86-44,
спорту — 441-88-08,
інформаційний — 446-61-13, 441-86-20,
історії України — 441-88-62,
військових питань — 441-88-52,
реклами — 441-89-44,
бухгалтерія — 441-84-00.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Індекс 60955

Тираж 156.200

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп

Газета виходить 5 разів на тиждень. Сьогодні, у вівторок, на 8 сторінках.

СВІТ ЧЕКАЄ

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВІЗИТІВ ДО КАНАДИ, США ТА ФРАНЦІЇ

Після тривалої поїздки і нічного повернення на обличчі глави українського парламенту зберігався відтінок задоволення і приємної втоми.

На початку зустрічі Л. Кравчук сказав, що він мав близько 20 великих виступів і відбулося 10 прес-конференцій.

Голова Верховної Ради наголосив, зокрема:

— Інтерес до України був надзвичайно високий. Я вам скажу відверто, що ще півроку тому уявляти собі такий інтерес було, мабуть, неможливо, і головна причина, на наш погляд, полягає в тому, що Україна заявила про свою незалежність, про формування своєї зовнішньої і внутрішньої політики.

Під час розмов і з прем'єр-міністром Канади, і з президентом Сполучених Штатів, і з президентом Франції відчувалася велика повага до України. Звичайно, наша інформація з перших джерел мала для них надзвичайний інтерес, і це було видно. Ніде не висловлювалося навіть сумніву про те, що після референдуму Україну не визнають. Скрізь ішлося, що референдум пройде на демократичній основі, за демократичними нормами, і Україна буде визнана як держава. Про це було заявлено і в Канаді, і в Сполучених Штатах, і в Парижі, де президент Франції прямо сказав, що у них не буде абсолютно ніяких вагань. І коли пройде референдум, вони як демократична держава, і це їхня чітка позиція, визнають Україну.

Велике зацікавлення викликала наша позиція щодо ядерної зброї. Я виступав в Організації Об'єднаних Націй. За 70 років з хвостиком Радянської влади ніхто з України на рівні глави держави до ООН не приїздив. Хоча Україна є фундатором ООН, це все було вперше. Після виступу мав місце аналіз проблем України, висловлена готовність ООН надавати нам більшу допомогу. Ішлося про участь комітетів, комісій ООН у справах України, чорнобильська проблема також займала чільне місце. Тобто я хочу вам сказати, що Організація Об'єднаних Націй сприймає Україну як велику державу. Ми висловили свої оцінки щодо ядерної зброї, вдосконалення форм і методів роботи ООН, заяви щодо концептуальних ліній внутрішньої і зовнішньої політики, пропозицій про те, щоб ООН, нарешті, позбулася резолюції, яка ототожнює сіонізм з расизмом.

Про Україну знають дуже мало. Сумно це говорити, але, правда, мало. Ні про її потенціал, ні про історію, ні про культуру. Ні про її стосунки з іншими республіками, обмін, що саме вона виробляє, які є можливості реалізації. Тому ці зустрічі були надзвичайно потрібними. Ми могли розповісти світові про себе, і я тут не перебільшую, бо на зустрічах були присутні по сорок телерадіоорганізацій. І ця інформація вмить розходилася по всьому світу.

Усі цікавилися, як ми створюємо умови для зарубіжного капіталу, щоб він міг працювати на Україні, нашим законом про зовнішньоекономічну діяльність, про захист іноземних інвестицій. Усе було сприйнято дуже добре. Спочатку була навіть якась недовіра: чи то насправді так, що за короткий час Україна вже змогла прийняти такі закони, створити такий механізм. Наші міністри — Кравченко і Спіженко активно працювали в тому плані, щоб уже реалізувати деякі домовленості. Там, на місці, підписували контракти, протоколи про наміри — і це одразу після зустрічей, після прес-конференцій...

Тепер декілька слів про контакти з українською діаспорою. Вони нас чекали, і це збіглося в часі із сторіччям першопоселень українців. Ви знаєте, просто ми одержали від таких зустрічей не тільки задоволення суто людське, а й відчули, наскільки щиро вони хотіли б допомогти Україні в цей складний для неї час. Майже не було, я підкреслюю, майже не було, ніяких ідеологічних звинувачень в тому, що ми мали в нашій історії. Всі говорили, що нам треба дивитися вперед, забути про те, що було, а якщо й знати, то тільки тому, щоб воно ніколи більше не повторилось. А зараз треба об'єднатися і мати найвищу мету — творити Українську державу. Були приклади самопожертви для України сьогодні: канадський українець Ониськів подарував 100 гектарів власної землі з будівлями. Сказав: для посольства України в Канаді, і урочисто передав ключ та документи, що це вже наша земля. Ми мали багато контактів з церквами, релігійними діячами. Відбулася зустріч з Мстиславом, митрополитом Української автокефальної церкви, єпископами... Ми відвідали храм святого Юри, синагогу в Нью-Йорку. Люди, віруючі всіх конфесій, які там є, і це впадає у вічі, живуть у мирі і добрі. У приміщенні синагоги зібралися представники всіх конфесій. Я там виступав перед ними і ніяких абсолютно звинувачень на адресу один одного. Проходила червоною ниткою думка, що нам нема що ділити, що **ми маємо** об'єднуватися, що перед Богом усі рівні...

Якщо підсумувати, то всі сприймають створення Української держави як закономірний процес. **Ми відчули, що світ чекає, щоб на географічній карті з'явилася повнокровна, повноправна демократична правова держава, ім'я якої — Україна.** Ось навколо цього нам, шановні друзі, треба об'єднатися. Час надзвичайно складний, референдум має пройти, і ми переконані, що він пройде на Україні, як належить. Всі чекають референдуму з великими сподіваннями. Мене бентежить той факт, що цей референдум збігається у часі з президентськими виборами.

Відповідаючи на запитання з приводу заяви держсекретаря РРФСР Бурбуліса про Росію як правонаступницю СРСР, Л. Кравчук сказав, що потрібно це узгоджувати з іншими республіками. Одна справа, якщо це стосується зобов'язань перед міжнародним співтовариством, від чого Україна теж не відмовляється, а інша, якщо правонаступництво означало б право перебрати на себе всі функції та повноваження, стати в центрі процесу, який нині іде, і добиватися, щоб інші народи йшли в фарватері, за Росією.

У питанні щодо майбутнього ядерної зброї на території України Голова Верховної Ради України наголосив:

— Наша позиція однозначна. Наш народ постраждав від Чорнобиля і має моральне право вимагати і виступати за те, щоб знищити всю ядерну зброю. Україна підтримує ті угоди, які вже підписані, в тому числі й угода між США і СРСР про скорочення стратегічних ядерних сил. Більше того, ми внесемо пропозицію на Верховну Раду, щоб першими ратифікувати цю уг...

Відповідаючи на запита... про процеси, які відбуваються в Криму, глава українського парламенту заявив, що вони не призведуть до якогось перегляду існуючого статус-кво у Кримській автономній республіці.

Стосовно звинувачень на адресу України, що нібито вона перепродає нафту за кордон, Л. Кравчук зазначив, що це викривлена інформація, яку свідомо хтось передає для того, щоб загострити і так непросту ситуацію у стосунках між республіками.

Розповідаючи про угоди, підписані під час візиту, Л. Кравчук повідомив, ...о планується будівництво ...приємств для виробництва ліків, медичного обладнання. У США було підписано протокол про наміри з відомою американською телефон... компанією, а також докум... про наміри щодо виготовлення цінних паперів і будівництво фабрики цінних паперів. Але це не все, бо найближчим часом на Україну прибуде багато експертів, які укладатимуть великі угоди між підприємствами та організаціями. На запитання кореспондента «Голосу України», які стосувалися діяльності американського «Корпусу миру» на Україні і гуманітарних проблем, які обговорювалися під час візиту, Л. Кравчук сказав: американський «Корпус миру» негайно розпочне працювати, як тільки прийдуть спеціалісти.

Під час візиту було до...лено про підготовку к...в та участь гарвардських спеціалістів у наших справах.

Тарас ПЕТРІВ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ОФІЦІЙНІ ЗУСТРІЧІ

Голова Верховної Ради України Л. Кравчук прийняв Надзвичайного і Повноважного посла Сполучених Штатів Америки в СРСР Р. Страусса. Л. Кравчук ознайомив гостя з ситуацією в республіці. Україна і далі впроваджуватиме самостійну політику, не пориваючи міцних і перспективних зв'язків з іншими республіками, сказав він.

Реформи на Україні, про які ми останнім часом багато чуємо, продовжив бесіду Р. Страусс, викликають великий інтерес.

Далі американський посол сказав, що хоч і займає дипломатичну посаду, він передусім політик. І його завданням є налагодження і підтримка тісних відносин з визначними політичними лідерами колишнього СРСР. Тому він завжди готовий у разі виникнення проблем вийти на зв'язок і відповісти на будь-які запитання Л. Кравчука. Р. Страусс також подякував українському народові за відданість одвічним цінностям, яка проявилась у вшануванні 50-х роковин трагедії Бабиного Яру.

* * *

7 жовтня Голова парламенту України Леонід Кравчук зустрівся з міністром сільського господарства США Едвардом Медіганом. Після щирих і взаємних ввічливостей на адресу двох країн йшлося про співпрацю на терені економіки села. Едвард Медіган наголосив, що «наша допомога піде туди, де вона найбільш потрібна». Леонід Кравчук зупинився на кількох принципових моментах. «Продовольчої кризи на Україні не буде. Ми не ставимо питання про надання Україні продовольчої допомоги. Це для нас і політично небажано. Нам потрібна більш широка програма співробітництва». Голова нашого парламенту торкнувся проблем допомоги технологіями, зокрема, переробними, кредитами, співпраці з конкретними американськими фірмами. Едвард Медіган до цього поставився з розумінням, хоч без великого ентузіазму. Причина теж відома: потрібні тверді гарантії для західного бізнесу. Мабуть, саме тому Леонід Кравчук послався на Закон про захист іноземних інвестицій і гарантував сприяння тим аграрним фірмам, які вже співпрацюють з Україною. Найбільш переконливими видалися дві позиції Леоніда Кравчука. Перша — уряд США може створити спеціальну програму для України. Друга — допомога Заходу і США, зокрема, для Союзу не є ефективною. «Це все проїдається, а борг зростає. І нам знову скажуть, що ми боржники, а ми нічого не їли. Чому ми маємо платити чужі борги».

* * *

Леонід Кравчук прийняв групу швейцарських бізнесменів у складі президента фонду «Відродження» Богдана Гаврилишина і президента фонду «Карла Попера» Курта Болігера.

Л. Кравчук наголосив на великій важливості такого роду контактів, які мають розвиватися і в майбутньому. Він запевнив гостей у тому, що їхні інвестиції Україні нині конче потрібні, і, звичайно ж, вони повною мірою захищатимуться законами. Наша незалежність, продовжив він, — це явище не тимчасове, і прийшов час співпрацювати з Україною без огляду на Москву.

Курт Болігер запевнив Голову Верховної Ради, що допомога фонду «Карла Попера» Україні гарантована. Уже сьогодні фонд фінансує направлення українських фермерів на стажування до Канади, виділив значні кошти на інформаційне забезпечення парламенту України.

Богдан Гаврилишин як співголова Консультативно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради України надає велику допомогу в економічному та політичному аналізі нашого становища. До цієї роботи він планує залучити фахівців українського інституту менеджменту.

ВІД СТРАХУ — ДО ПОКАЯННЯ

Шлях багатьох киян сонячного осіннього суботнього дня пролягав до Бабиного Яру. Від самого ранку ідуть й ідуть люди колишньою дорогою смерті — останньою дорогою мучеників. Яким буває спресованим час, як швидко закінчуються ці декілька десятків метрів! А далі, крізь непрогляль, вчуваються гримкотіння автоматів, передсмертні хрипи, дитячі зойки. Чорний дим заволікає простір. Ми пам'ятаємо! Тому й зібралися тут на скорботному місці делегації, які представляють ...інське, Вільнюське, Кишинівське, Одеське, Чернігівське та інші гетто, які створювалися нацистами в містечках колишньої межі осідлості євреїв. Тому тут сьогодні представники різноманітних єврейських товариств як з Києва, так і з інших міст і сіл України, а також з інших республік, країн. Сьогодні тут народні депутати України, представники практично всіх державних та громадських структур республіки. До менори покладаються квіти, вінки від офіційних делегацій СРСР, уряду і парламенту України, Київради, парламенту Ізраїлю, бундестагу ФРН, Голокосту, від громадських організацій США.

Із словом болю і скорботи до присутніх звертається голова Верховної Ради України Леонід Кравчук.

Без покаяння, без очищення неможливо побудувати цивілізований і гуманний світ. Такою була основна думка виступу міністра науки Ізраїлю Звулуна Хаммера:

— Щось особливе і знаменне є в цьому місці, яке повинно навчити нас, що люди здатні перемогти зло, яке закладене в них, постійним опором йому. Тільки визнання мук жертв і страждання ближнього необхідне для широкого каяття. Без почуття вини неможливе оновлення людства.

На траурній церемонії офіційну делегацію США представляє Джонатан Буш — брат нинішнього президента США:

— Ми схиляємо голови перед зусиллями людей, які зробили все, щоб трагедія стала добрим уроком для всіх.

Біля мікрофона Генеральний консул Ізраїлю Ар'є Левін, який зачитує звернення президента Ізраїлю Хаїма Герцога. В ньому зокрема сказано:

— Новий уряд України вирішив присвятити тиждень пам'яті жертвам Бабиного Яру, і на місці загибелі сотень тисяч людей буде поставлено пам'ятник. Це робить честь уряду України.

Голова Ради Голокосту Майлз Лерман повідомив присутнім, що організація Голокост прийняла рішення про створення меморіалу в пам'ять шести мільйонів євреїв та людей інших національностей, які загинули від рук фашистів.

З особливою увагою присутні вислухали виступ президента бундестагу ФРН пані Ріти Сюсмут:

— Бабин Яр є місцем страшних спогадів, місцем жаху, а для нас, німців, — ганьби. Це місце стало великою могилою, подібної якій історія ще не знала.

Спеціальний представник Радянського Союзу Олександр Яковлєв, який на урочистостях очолює офіційну делегацію, зачитує послання Президента СРСР Михайла Горбачова. В ньому зокрема говориться:

— Бабин Яр нагадує про ціну, яку довелося заплатити за сліпоту, політиканство, короткозорість з боку одних правителів і нехтування всіх норм людяності з боку інших. Бабин Яр закликає і сучасних політиків до пильності, а також необхідності для них завжди і в усьому пам'ятати, що влада їм дана, щоб служити людині, що аморальній політиці в світі не повинно бути більше місця.

Останнім виступає на мітингу київський єврейський письменник Григорій Полянкер, який звертається до присутніх мовою ідиш і говорить про необхідність жити в мирі і дружбі всім націям у незалежній Україні.

І ще одна хвилююча мить урочистостей. Леонід Кравчук передає старовинні згортки Тори — священної книги — голові Київської релігійної громади Дмитру Левіну.

Меморіальний тиждень закінчено, але триває непроста робота оновлення і очищення душі. Наступного дня в неділю представники всіх релігійних конфесій на Україні відправили богослужіння на місці масових страт євреїв та представників інших національностей у Бабиному Яру.

Наталя ДЗЮБЕНКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Фото Миколи Козловського.

ВИСТУП ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА

НА МЕМОРІАЛЬНІЙ ЦЕРЕМОНІЇ У БАБИНОМУ ЯРУ 5 ЖОВТНЯ 1991 РОКУ

Дорогі співвітчизники!
Шановні гості!

Сумна пам'ять зібрала нас сьогодні. У такі ж осінні дні п'ятдесят років тому у Києві в Бабиному Яру почалися масові розстріли мирних, ні в чому не винних людей.

Це був перший акт так званого «остаточного» вирішення нацистами єврейського питання. Слід зважити і на те, що «остаточне» вирішення передбачало не тільки знищення євреїв, а і значне зменшення чисельності ряду християнських народів — поляків, росіян, українців, литовців та інших.

Фашисти планували щорічно знищувати 10 мільйонів неарійців. Але першими в цьому трагічному реєстрі стояли євреї.

У Бабиному Яру були вбиті десятки тисяч наших земляків. Документи свідчать — у перші дні розстрілювали тільки євреїв і тільки за те, що вони євреї. Потім протягом ста трьох тижнів кожного вівторка і кожної п'ятниці до Бабиного Яру привозили на страту військовополонених, партизанів, підпільників, заложників — людей різних національностей.

Бабин Яр став інтернаціональною братською могилою.

Бабин Яр був полігоном, де відпрацьовувались методи масового знищення людей.

Бабин Яр став першим найстрашнішим етапом у створенні мережі таборів смерті по всій Європі.

Він завжди буде вічним докором людству, свідченням одного з найганебніших його падінь.

Бабин Яр — це логічний вінець страхітливої теорії і практики антисемітизму, що завжди породжували дуже серйозні проблеми.

Гітлер неодноразово спекулював на гаслах ведення війни проти світового єврейства. З точки зору цивілізованої людини ці лозунги є витвором дикунства. Проте саме таке людожерство виявилося для декого формулою натхнення і в наші дні, коли всі інші ідеї націоналізму зазнають повного краху.

Антисемітизм, проти якого виступала завжди українська література, проти якого виступили як носії традицій українського народу українські демократичні сили нового часу, ще знаходить подекуди своїх глашатаїв, але вони не знайдуть ніколи підтримки на українській землі.

Гітлер хотів знищити навіть пам'ять про євреїв. Бабин Яр має бути і правовою, і духовною пам'яткою для мільйонів невинно загиблих євреїв.

Рудиментом минулої епохи, ехом давніх суперечок про напрям цивілізаційного потоку є й неадекватні оцінки сіонізму в документах Організації Об'єднаних Націй. Тому ми підтримуємо ініціативу Президента Сполучених Штатів Америки Дж. Буша про їх перегляд.

Шановні друзі!

Історія взаємин українського і єврейського народів непроста і драматична. Були в ній і світлі, були і чорні сторінки. Ніхто з нас не має права нічого забувати. Але пам'ятаймо про них не для того, щоб ятрити старі рани, а для того, щоб не допустити їх у майбутньому. Хай в наші спогади частіше приходить те, що об'єднує, а не те, що різнить наші народи.

Йдучи сьогодні на зустріч з вами, я пригадав, що в середині 80-их років в Інституті пам'яті жертв нацизму та героїв опору «Яд-Вашем» в Ізраїлі було урочисто посаджено дерева на алеї Праведників світу на честь українців. Тих українців, які за часів гітлерівської навали, ризикуючи своїм життям, рятували євреїв від смерті. І будемо сподіватися, що живильні соки завжди вирувати муть у корінних цих дерев.

Єврейський народ зробив неоціненний внесок у скарбницю світової літератури, науки, освіти. Ми пишаємося тим, що багато світочів культури — євреї жили і творили на українській землі, яка стала для них рідною. Маємо підстави сподіватися, що працьовитий і мудрий єврейський народ знайде всі можливості застосувати свої таланти в суверенній Україні.

Нині Україна твердо стала на шлях незалежності. Ми будуємо державність для всіх народів, що живуть на цій землі, — українців, росіян, євреїв, білорусів, молдаван, поляків, усіх інших. Прагнемо робити все залежне від нас, щоб ніхто не був скривджений.

Наша національна політика чітко зафіксована у Декларації про державний суверенітет, Конституції, цілому ряді законодавчих актів і міжнародних угод. Українська держава гарантує усім людям рівні права і повагу незалежно від національного чи соціального походження, раси або кольору шкіри, політичних переконань чи віросповідання.

Всі національні меншини матимуть рівні можливості для свого розвитку, будуть активними учасниками будівництва незалежної Української держави. Демократична Україна поважатиме національні меншини, їхні мови і традиції, їхні культури і духовні особливості.

Перед усім світом заявляємо про неприйнятність нині ідеологічних міркувань колишнього режиму в Україні, який зневажав права людини і права народів, приховував від людей історичну правду про трагедію Бабиного Яру, про те, що більшість жертв масових розстрілів тут випала на долю євреїв.

Це був геноцид, і вина за нього лежить не тільки на фашистах, а й на тих, хто своєчасно не зупинив убивців. Частину її ми беремо і на себе. Сьогоднішні сумні урочистості — це водночас і слушна нагода вибачитися перед єврейським народом, щодо якого було вчинено стільки несправедливостей в нашій історії.

Тяжко, але необхідно, щоб люди визнавали помилки і вибачалися. Без цього неможливий поступ. Творити добро краще, ніж сіяти ненависть.

Ми глибоко переконані, що слід якомога швидше приймати і запроваджувати в життя закони про національні меншини, про виїзд, про громадянство, які відповідали б нормам цивілізованого співжиття націй, міжнародно-правовим актам, Загальній декларації прав людини.

Це і буде практичним підтвердженням наших намірів.

Мабуть, багато хто з людей, що прийшли сюди, згадав минулу війну. Не в одного зринули в пам'яті картини насильства, трагічні долі і подій.

Згадки про масові вбивства людей, скоєні у Бабиному Яру руками фашистських катів, і сьогодні не дають нам спокою. Попіл жертв геноциду стукає в наші груди. Чи можна таке забути? Ніколи. Смерть пам'яті — це смерть душі.

Схиляючи голову перед кожним загиблим, ми разом з вами зробимо все можливе, щоб не допустити повторення такої трагедії на нашій землі чи в будь-якому місці планети. До цього закликають нас тисячі жертв, на чиїх тлінних останках ми знаходимось. І цей заклик повинен бути присягою, нормою життя для нас, живих, і для прийдешніх поколінь.

Так підтримаємо заклик давньоєврейського пророка Ісаїї: «І перекуємо мечі свої на рала, та списи свої — на серпи, та не підійме народ на народ меча, не буде більше вчитися вбивати».

Мир і щастя тобі, багатостраждальний єврейський народе!

Шолом айх тайєре ідн!

Телеграфним рядком з Житомира

НОВИЙ ОБРОК

Незабаром сесія міськради розгляне питання про плату за користування послугами Сінного ринку: при реалізації кооперативних та індивідуальних товарів на суму до 50 карбованців власники платитимуть 3 карбованці, а якщо товару більше — 5 карбованців. З власників легкового автотранспорту братимуть аж 30 карбованців. Але цікаво: хто встановлюватиме ціну товарів на базарі?

ХВОРА ВОДА

За повідомленням міськсанепідемстанції у питній воді, яка подається населенню з річки Тетерів, виявлено перевищення допустимої кількості кишечних паличок. У місті терміново проводяться роботи по промиванню водогінної системи і дезинфекції води. Працює спеціальна комісія.

ОДИН НА СТО ТИСЯЧ

Серед майже 300-тисячного населення Житомира проживає всього троє чоловік, яким виповнилося 100 і більше років. На запитання, як їм тепер живеться, один із довгожителів відповів: важко буває тільки перші 100 років.

НУ, ЗАЄЦЬ, ПОСТРИВАЙ

Майже припинено прийом нових членів до міського товариства мисливців і рибалок у зв'язку із значним зростанням їх кількості в останні роки. Так, тільки мисливців нині в Житомирі нараховується понад дві тисячі 100 чоловік. За ними закріплено угіддя багатьох районів області.

«ПОЛІСЬКИЙ КРАЙ»

Грошово-речова лотерея під такою назвою нині уперше проводиться в області. На виплату виграшів буде направлено майже половину суми від реалізації одного мільйона квитків, два карбованці кожен.

НА БАТЬКІВЩИНІ ПИСЬМЕННИКА

В селі Терехове Бердичівського району, де народився класик англомовної літератури Джозеф Конрад, пройшли урочистості на його честь. У них взяли участь письменники, науковці, гості із Польщі на чолі з головою Спілки літераторів А. Брауном, члени міжнародного культурно-освітнього товариства «Білий птах».

Володимир ЛИЗА.

Чорнобиль

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ
ГОЛОВІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКУ

Вельмишановний Леоніде Макаровичу!

Ще у серпні 1990 року згідно з рішенням Верховної Ради України створено Державний комітет, з травня 1991 року — Міністерство України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

За час, що минув, незважаючи на неодноразові звертання до Кабінету міністрів, Верховної Ради України, так і не виділено приміщення для нормальної роботи.

Вже вчетре ми змушені перебиратися з одного місця на інше, але проблема залишається нерозв'язаною.

У будинку на площі Лесі Українки, де ми нині перебуваємо, умови праці надзвичайно складні. Скрізь неймовірна тіснота, окремі працівники не мають робочого місця. Через це досі не укомплектовано штат апарату.

Втім, щодня міністерство відвідують десятки людей, надходять тисячі листів від потерпілих. Всім треба допомогти в реалізації прав, наданих чорнобильськими законами. Але не маємо можливості навіть у спокійній обстановці вислухати відвідувачів.

У той же час безперестану зростають вимоги до роботи міністерства.

Не можна не враховувати й того, що до міністерства приїжджають численні зарубіжні делегації, представники ділових кіл, спеціалісти, працівники засобів масової інформації, які готові співпрацювати з нами в подоланні ядерної катастрофи. Та для роботи з ними теж немає ніяких умов.

Уряд, громадськість України звертаються до інших країн, ООН з проханням подати допомогу у вирішенні проблем Чорнобиля, і в той же час у своїй країні ми відчуваємо байдуже ставлення до міністерства, що створене саме для реалізації програм ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Рішенням Київського облвиконкому від 12 вересня 1991 року № 148 Мінчорнобилю виділено приміщення, які раніше займав обком КПУ. 19 вересня ми переїхали на нове місце, попередньо узгодивши це з Комісією Верховної Ради з питань чорнобильської катастрофи. Здавалося, нарешті питання вирішено грунтовно і остаточно.

Однак уже наступного дня нам почали чинити перепони. Зокрема, за вказівкою Київського міськвиконкому заборонили заносити обладнання, робочі матеріали та документацію, що залишилася неперевезеною. 23 вересня нас не впустили в будинок. Робота міністерства протягом тижня була дезорганізована.

Просимо Вашого втручання й підтримки.

З повагою колектив Мінчорнобиля України.

* * *

Учора редакція одержала ще два листи з цього приводу. В першому колектив Мінчорнобиля підтримують працівники Чорнобильської комплексної експедиції, які працюють всередині «саркофага». Вони звертаються до Київського міськвиконкому з проханням дати Мінчорнобилю можливість працювати.

У другому листі, який надійшов від прес-служби Київради, йдеться, що міськвиконком цілком законно вирішив визнати колишній партійний будинок комунальною власністю міста. «Новосілля» міністерства не відбулося через те, що неправомірним було рішення облвиконкому.

Автори листа заявляють, що від Мінчорнобиля не було офіційних звертань з приводу надання йому приміщень. «Окремі керівники міністерства вдаються до недостойних акцій, роблять спроби силового тиску на міськраду». Такий підхід автори вважають «неприпустимим і безперспективним».

БРИГ «КИЇВ» ДАЄ ШАНС

Продовжуємо тему

GATEWAY OF THE WORLD — ВОРОТА СВІТУ

Про бриг «Київ», що будується фірмою «СПАРТ-АЕРОС» на «Ленкузні», ми вже писали («ГУ» від 27 липня). Це 33-метровий, двощогловий, суцільнодерев'яний вітрильник, копія військового судна «Діомід» 1831 року. Наступного року бриг здійснить морську експедицію «Ворота світу». Це буде українська акція в рамках святкування 500-річчя відкриття Америки. Експедиція є акцією національного престижу, але не тільки. За подробицями я звернувся до комерційного директора фірми В. ГАРДАШНИКА.

— Експедиція культурологічна, але вона також демонструє технологічні можливості українського суднобудування. Адже побудова такого судна за нетрадиційною технологією — справа непроста. Нічого подібного у Союзі не будували. «Крузенштерн» і «Товарищ» побудовані за кордоном і мають металеві корпуси. Отож, маємо продемонструвати світові потенції вітчизняної промисловості, тих фірм, що прагнуть вийти у світ.

— Як це буде!

— Маршрут експедиції не є довільним. 1992 рік ознаменується кількома подіями: ювілейні урочистості в Нью-Йорку й Балтіморі, літні Олімпійські ігри в Барселоні, міжнародна виставка «ЕКСПО-92». У тих місцях бриг і кидатиме якір. Чим не шанс для реклами? 1500 квадратних метрів вітрил — для бажаючих рекламувати свої товари. Ще — рекламні щити на бортах і два аеростати, що підійматимуться в небо в місцях стоянки з рекламною метою. Фірма пропонує вітчизняним та зарубіжним виробникам влаштовувати на борту виставку-продаж їхніх товарів.

— Усе це, мабуть, недешево їм обійдеться...

— ...але й не дорожче світових цін на ринку рекламних послуг. А для тих фірм, які придбають у нас певний вид реклами на весь час експедиції, надамо 25-відсоткову знижку. Право ж на продаж товарів з борту брига коштуватиме 650 тисяч карбованців. 500 тисяч — за ліцензію, а решта 150 тисяч — вартість проїзду представника фірми, котрий супроводжуватиме вантаж. Ця людина мусить бути фізично й психо-морально готова до труднощів морського переходу.

— Ці послуги становитимуть основний прибуток від експедиції!

— Так, але ще буде знято фільм, телекомпаніям надано право вести репортажі з борту брига, випустимо друковану продукцію.

— Хто фінансує побудову брига й експедицію!

— Фінансує наша фірма. Спонсор — «Ленінська кузня», що надала нам виробничі площі, устаткування, сприяє роботі. Вартість проекту... До 2 квітня це була одна кругленька шестизначна сума, зараз вона зросла, і, очевидно, ще зростатиме.

— Що таке ваша фірма!

— Ми працюємо у двох стихіях — водній та повітряній. Перше — зрозуміло, а щодо другого — «СПАРТ-АЕРОС» розробляє, виготовляє й експлуатує аеростатну техніку. Наші апарати можуть робити аерофотозйомку, екологічний контроль та метеодослідження. Можемо також здавати наші аеростатні системи в оренду і виготовляти спеціальні аеростати на бажання замовника. Наша техніка цікавить багатьох ділових людей.

Користуючись нагодою, хочу подякувати Київському спорткомітетові та його голові Ю. Маслачкову за фінансове сприяння експедиції.

Вів розмову Михайло ГОНЧАР.

Уперше

БЕЗРОБІТНИМ КОЛЕГАМ

Надійшов перший сигнал лиха масового безробіття журналістів у республіці. В Івано-Франківській області, наприклад, їх 131, а всього на Україні — 227.

Однак вони не залишаться в біді. Резолюцією установчого з'їзду Спілки журналістів України передбачено подавати допомогу журналістам, які тимчасово не працюють або стали безробітними, з бюджету республіканської журналістської організації за клопотанням первинних організацій.

Для цієї благородної мети Спілка журналістів України створила фонд підтримки безробітних колег. Президія виконкому СЖУ визначила розмір допомоги — 250 карбованців протягом трьох місяців. Якщо за цей час журналіст не зможе знайти роботу, то обласна журналістська організація в разі потреби клопотатиметься про дальшу матеріальну допомогу.

Укрінформ.

Це ж треба!

ЕЛЕКТРОДРЕЛЬ ІМЕНІ ДЗЕРЖИНСЬКОГО

Популярні в країні і навіть за її межами фотоапарати марки «ФЕД», як відомо, одержали свою назву з перших літер імені, по батькові та прізвища Фелікса Едмундовича Дзержинського. Та якщо вулиці, площі, організації імені «залізного» Фелікса позбуваються своїх найменувань без вагань, то фотоапарати «ФЕД» й надалі випускатимуться під старою назвою. Таке рішення було прийнято під час загального заводського референдуму на Харківському машинобудівному заводі імені Дзержинського, створеного ще в 20-і роки на базі комуни НКВС. Рішення мотивується необхідністю зберегти торговельну марку. Щоправда, сама абревіатура тепер буде розшифровуватися по-іншому: фотоапарати та електричні дрелі.

Ігор СОВЄТОВ.
Харків.

Коротко

НАРАДА ШІСТЬОХ

27 вересня у Донецьку відбулося спільне засідання президій дорожніх комітетів профспілки залізничників і транспортних будівельників шести залізниць України. Розглядалося питання створення самостійної республіканської організації. Необхідність об'єднання викликана умовами незалежності України і створенням українського Міністерства транспорту. Після бурхливих дебатів рішення прийнято. Затверджено оргкомітет з підготовки з'їзду (січень 1992 року) і комісію для розробки статуту. Головою обрано А. Чорномаза — голову дорожнього комітету профспілки Донецької залізниці.

Володимир КАРПЕНКО.

ДІ

Випад певно, б каська м депутаті ня пере ної Рад скасуван Голови раїни.

Недар там і ке міськра хову мало серед ні ти Л. К щоб він

—Дех рестає думками міськви Олійник родний для баг зрозумі. жили у має бут ну, пере чайно, Макаро навіть досягала до чинн на на ня Г 13 вере про пар раніше чим ущем самовр

Приг зидії В ни від крема. «...відпо дам на закінче прийнят (будинк транспо власніс ганізац ни, за равлінн КПРС редано Ради У

Наро зокг про кументі ходять йде пр базовог думку. менти майна комів міськко дам, а

П

Упер ційних провод центро раїни поет і Євтуше ших р раїни в ський, во «Із

Яків про те, ливаєть ми, кол новуєть у Баби з тим словив чергово колиш ди, чи Україн ристат літичн лей».

...биль

...ИЙ ЛИСТ
...И УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКУ

...численні зару... представни... спеціалісти, ...бів масової ...готові спів... ...ами в подолан... ...астрофи. Та ...ими теж немає

...дськість Ук... ...ся до інших ...проханням по... ...у вирішенні ...обиля, і в той ...країні ми від... ...ставлення ...що створене ...зації програм ...дків аварії на

...иївського обл... 12 вересня ... 148 Мінчорно... приміщення, ...займав обком ...есня ми пере...

їхали на нове місце, попередньо узгодивши це з Комісією Верховної Ради з питань чорнобильської катастрофи. Здавалося, нарешті питання вирішено грунтовно і остаточно.

Однак уже наступного дня нам почали чинити перепони. Зокрема, за вказівкою Київського міськвиконкому заборонили заносити обладнання, робочі матеріали та документацію, що залишилася неперевезеною. 23 вересня нас не впустили в будинок. Робота міністерства протягом тижня була дезорганізована.

Просимо Вашого втручання й підтримки.

З повагою колектив Мінчорнобиля України.

* * *

...одержала ще ...приводу. В ...ктив Мінчорно... ...працівники ...комплексної ...працюють все... ...Вони звер... ...ського місь... ...оханням . дати ...можливість пра...

...листі, який на... ...с-служби Київ... ...міськвикон... ...вирішив ...ий партійний

будинок комунальною власністю міста. «Новосілля» міністерства не відбулося через те, що неправомірним було рішення облвиконкому.

Автори листа заявляють, що від Мінчорнобиля не було офіційних звертань з приводу надання йому приміщень. «Окремі керівники міністерства вдаються до недостойних акцій, роблять спроби силового тиску на міськраду». Такий підхід автори вважають «неприпустимим і безперспективним».

...» ДАЄ ШАНС

ВОРОТА СВІТУ

...АРТ-АЕРОС» на ...Це 33-метровий, ...олія військового ...здійснить мор... ...айська акція в ...Експедиція є ...За подробицями ...В. ГАРДАШНИ...

людина мусить бути фізично й психо-морально готова до труднощів морського переходу.

— Ці послуги становитимуть основний прибуток від експедиції!

— Так, але ще буде знято фільм, телекомпаніям надано право вести репортажі з борту брига, випустимо друковану продукцію.

— Хто фінансує побудову брига й експедицію!

— Фінансує наша фірма. Спонсор — «Ленінська кузня», що надала нам виробничі площі, устаткування, сприяє роботі. Вартість проекту... До 2 квітня це була одна кругленька шестизначна сума, зараз вона зросла, і, очевидно, ще зростатиме.

— Що таке ваша фірма!

— Ми працюємо у двох стихіях — водній та повітряній. Перше — зрозуміло, а щодо другого — «СПАРТ-АЕРОС» розробляє, виготовляє й експлуатує аеростатну техніку. Наші апарати можуть робити аерофотозйомку, екологічний контроль та метеодослідження. Можемо також здавати наші аеростатні системи в оренду і виготовляти спеціальні аеростати на бажання замовника. Наша техніка цікавить багатьох ділових людей.

...метрів вітрил ...рекламувати ...Ще — рекламні ...два аероста... ...німуться в небо ...з рекламною ...пропонує вітчиз... ...ним виробни... ...на борту ві... ...іжих товарів.

...абуть, недешево

...не дорожче сві... ...рекламних ...их фірм, які ...певний вид ...час експеди... ...відстовку зниж... ...продаж това... ...коштуватиме ...бованців. 500 ти... ...о, а решта ...ртість проїзду ...фірми, котрий су... ...вантаж. Ця

Користуючись нагодою, хочу подякувати Київському спорткомітетові та його голові Ю. Маслачкову за фінансове сприяння експедиції.

Вів розмову
Михайло ГОНЧАР.

Уперше

БЕЗРОБІТНИМ КОЛЕГАМ

Надійшов перший сигнал лиха масового безробіття журналістів у республіці. В Івано-Франківській області, наприклад, їх 131, а всього на Україні — 227.

Однак вони не залишаться в біді. Резолюцією установчого з'їзду Спілки журналістів України передбачено подавати допомогу журналістам, які тимчасово не працюють або стали безробітними, з бюджету республіканської журналістської організації за клопотанням первинних організацій.

Для цієї благородної мети Спілка журналістів України створила фонд підтримки безробітних колег. Президія виконкому СЖУ визначила розмір допомоги — 250 карбованців протягом трьох місяців. Якщо за цей час журналіст не зможе знайти роботу, то обласна журналістська організація в разі потреби клопотатиметься про дальшу матеріальну допомогу.

Укрінформ.

Це ж треба!

ЕЛЕКТРОДРЕЛЬ ІМЕНІ ДЗЕРЖИНСЬКОГО

Популярні в країні і навіть за її межами фотоапарати марки «ФЕД», як відомо, одержали свою назву з перших літер імені, по батькові та прізвища Фелікса Едмундовича Дзержинського. Та якщо вулиці, площі, організації імені «залізного» Фелікса позбуваються своїх найменувань без вагань, то фотоапарати «ФЕД» й надалі випускатимуться під старою назвою. Таке рішення було прийнято під час загального заводського референдуму на Харківському машинобудівному заводі імені Дзержинського, створеного ще в 20-і роки на базі комуни НКВС. Рішення мотивується необхідністю зберегти торговельну марку. Щоправда, сама абревіатура тепер буде розшифровуватися по-іншому: фотоапарати та електродрелі.

Ігор СОВЄТОВ.
Харків.

Коротко

НАРАДА ШІСТЬОХ

27 вересня у Донецьку відбулося спільне засідання президій дорожніх комітетів профспілки залізничників і транспортних будівельників шести залізниць України. Розглядалося питання створення самостійної республіканської організації. Необхідність об'єднання викликана умовами незалежності України і створенням українського Міністерства транспорту. Після бурхливих дебатів рішення прийнято. Затверджено оргкомітет з підготовки з'їзду (січень 1992 року) і комісію для розробки статуту. Головою обрано А. Чорномаза — голову дорожнього комітету профспілки Донецької залізниці.

Володимир КАРПЕНКО.

Будуємо правову державу

МІСЬКІЙ ВЛАДІ — ДІРКУ ВІД БУБЛИКА...

Випадок у нашій практиці, певно, безпрецедентний: Черкаська міська Рада народних депутатів порушує клопотання перед Президією Верховної Ради республіки про... скасування розпорядження Голови Верховної Ради України.

Недаремно самим депутатам і керівникам Черкаської міськради доводиться вислуховувати з цього приводу чимало [illegible] нарікань, серед них і таке: ви що, проти Л. Кравчука, проти того, щоб він був президентом?

— Дехто зі мною навіть перестає вітатися, — ділиться думками заступник голови міськвиконкому Володимир Олійник, у минулому — народний суддя. — Цей крок для багатьох дивний і малозрозумілий тому, що ми не жили у правовій державі, де має бути верховенство Закону, перед яким усі рівні. Звичайно, ми не проти Леоніда Макаровича, ми за те, щоб навіть найблагородніша мета досягалася тільки відповідно до чинного законодавства. А на нашу думку, розпорядження Голови Верховної Ради від 13 вересня за № 1541—XII про партійне майно перечить раніше прийнятим розпорядчим документам [illegible] істотно ущем[illegible] інтереси місцевого самоврядування.

Пригадаємо: в Указі Президії Верховної Ради України від 26 серпня ц. р., зокрема, зазначається, що «...відповідним місцевим Радам народних депутатів до закінчення розслідування прийняти на баланс майно (будинки, споруди, друкарні, транспортні засоби, іншу власність), що належить організаціям Компартії України, за винятком майна Управління справами ЦК КПРС та ЦК КПУ, яке передано на баланс Верховної Ради України».

Народні обранці Черкас, зокрема, керівники міськради, про[illegible]авши цей та [illegible] документи з цього приводу, виходять з того, що мова у них йде про повноваження Рад базового рівня. Бо, на їхню думку, якби розпорядчі документи передбачали передачу майна за схемою: майно райкомів — районним Радам, міськкомів — міським Радам, а обкомів КПУ — обласним Радам, то виняток щодо майна Управління справами ЦК КПРС та ЦК КПУ був би недоцільним.

Відповідно до цього розуміння міська Рада Черкас і почала одразу діяти. Було утворено комісію для інвентаризації компартійного майна. Приміщення міськкому партії, громадсько-політичного і культурного центру, готелю «Дніпро», гараж, недобудоване приміщення обкому, які розміщуються на території Ради, взято на баланс міськвиконкому. Облвиконком, як стверджують, в ті часи й аж до вже згаданого розпорядження Голови Верховної Ради фактично від виконання Указу Президії самоусунувся.

Але 13 вересня Голова Верховної Ради розпорядився майно обкомів та міськкомів колишньої компартії передавати відповідно обласним та міським Радам. Виходить, якщо врахувати, що міськком компартії розміщувався у приміщенні і користувався транспортом, які були на балансі обкому, то згідно із цим розпорядженням Голови радянська влада Черкас, як і, напевне, багатьох обласних центрів, юридично не має підстав на одержання компартійного майна, тобто отримає дірку від бублика.

І це при тому, що ці приміщення міській владі необхідні вкрай. На сесії міськради було вирішено передати обкомівський будинок громадсько-політичного і культурного центру в тимчасове користування дитячій музичній школі, а будинок колишнього міськкому партії — під музей образотворчого мистецтва, якого область не має і досі.

Одне слово, шоста сесія Черкаської міськради, обговоривши заяву з цього питання, яку, до речі, підписали голова Ради В. Соколовський, його заступник В. Восканян та керівники міськвиконкому В. Александров, А. Рибак, В. Олійник і Г. Білоус, вирішила запропонувати народним депутатам України від Черкас К. Бойку і О. Ємельянову порушити це питання на сесії Верховної Ради...

Анатолій БЕНЬ.
Черкаси.

Без відповіді

ПОЕТИ У ДЕРЖАВІ

Уперше учасниками традиційних прес-конференцій, які проводяться щосереди прес-центром Народного Руху України і Народної Ради, стали поет і громадський діяч Євген Євтушенко і один з найбільших речників незалежної України в Ізраїлі Яків Сусленський, який очолює товариство «Ізраїль — Україна».

Яків Сусленський говорив про те, що серце його обливається радісними сльозами, коли він бачить, як вшановується пам'ять загиблих у Бабиному Яру. Але разом з тим пан Сусленський висловив сумнів, чи не є це черговою кампанією у дусі колишніх часів з боку влади, чи не хочуть керівники України якнайвигідніше використати для задоволення політичних амбіцій «чорний ювілей».

Гостре запитання пролунало на адресу Євгена Євтушенка. Лариса Скорик попросила відповісти, чи не розцінює він активну діяльність таких видань, як «Наш современник», «Молодая гвардия», «День», «Литературная Россия», як таких, що відверто стоять на позиціях антисемітизму? Чи не є це виявом державної політики керівництва Росії, яке не вживає заходів проти видавців подібних видань?

Щиро кажучи, конкретної відповіді, на яку сподівалися учасники й гості прес-конференції, вони не отримали. Євген Євтушенко обмежився тим, що сказав: «Я завжди з пересторогою ставився до самого поняття «держава».

Дмитро ПОНАМАРЧУК.

Знак біди

ЕКІПАЖ ЗАГИНУВ

Під час тренувального польоту біля села Количівки Чернігівського району розбився літак ЯК-52 Товариства сприяння обороні України. Екіпаж у складі командира О. Сухарєва та пілота-інструктора В. Ширикова загинув. Причини катастрофи з'ясовує комісія.

НАГУЛЯВСЯ СМЕРЧ

Уночі 3 жовтня село Тужар Козелецького району потрапило в зону дії вітро-дощового смерчу. Особливо постраждали приміщення, будівлі дільниці механізації, Будинку культури, школи, медпункту. Жертв, на щастя, нема. Колгоспу «Дніпро» «гуляючий» смерч завдав збитків на 500 тисяч карбованців.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернігівська область.

Коротко

БУЛО ВАШЕ — СТАЛО НАШЕ

В Луцьку 79 сімей купили цього року державні квартири, в яких вони жили і які відтепер їм будуть належати назавжди. У виконкомі міськради ще 50 чоловік чекають на оформлення документів.

Богдан БЕРЕКЕТА,
журналіст.
Луцьк.

ВІРНІ ...

Що приваблює людину в собаці? Насамперед, звісно, його відданість. Пригадайте, чи є ще інша істота серед тварин, яка б так раділа приходу свого друга — людини, так намагалась би виявити свою любов і вірність, як це робить собака? Мабуть, ні...

Будь-який собака заслуговує нашої любові й поваги, хоч би який завбільшки, навіть дворняга, бо кожен здатен принести радість людині.

Заняття собаківництвом цікаве й корисне. Хіба що спорт зрівняється з ним

Черговий по в...

КО...

Колекти... газети «Зо... рав нового... сія райрад... ністю скла... ніх комун... свою канд... таря рай... КПУ І. Н... утворила ... ніх партій... ких діячів ... цівників в... «Голос Гу... на вірніст... збираються...

ПР...

з'явився ... райвиконк... ди, прийн... його підн... стяг, купл... ганізацією ... «не такий...

НЕ...

Те, що ... тального ... домо. Як ... нів пра... нів, це є... зростання ... чинності, ... і крадіжок... ти із собо... жить», на ... нуть» усе:... нема, і те... як правил... проблем. ... лочних від... хоч і не за... продажу р... цевого мо... диво, на ...

Будуємо правову державу

...ІСЬКІЙ ВЛАДІ — ...У ВІД БУБЛИКА...

...нашій практиці, ...цедентний: Чер... Рада народних ...рушує клопотан... ...езидією Верхов... ...еспубліки про... ...розпорядження ...овної Ради Ук...

...самим депута... ...кам Черкаської ...водиться вислу... ...оду чи... ...кень ...арікань, ...аке: ви що, про... ...ка, проти того. ...резидентом?

...мною навіть пе... ...ся, — ділиться ...ступник голови ...му Володимир ...инулому — на... ... — Цей крок ...дивний і мало... ...му, що ми не ...овій державі, де ...ховенство Зако... ...м усі рівні. Зви... ...проти Леоніда ...ми за те, щоб ...агородніша мета ...льки відповідно ...аконодавства. А ...у, розпорядження ...ерховної ...ади від ...а № 1541—XII ...майно перечить ...иятим розпоряд... ...нтам ...істотно ...ере... ...ісцевого ...ня.

...в Указі Пре... ...ої Ради Украї... ...ерпня ц. р., зо... ...начається, що ...м місцевим Ра... ...депутатів до ...розслідування ...баланс майно ...руди, друкарні, ...засоби, іншу ...о належить ор... ...мпартії Украї... ...ком майна Уп... ...справами ЦК ...КПУ, яке пе... ...ланс Верховної ...

...бранці Черкас, ...вники м...скради, ...цей та...ць до... ...о приводу, ви... ...що мова у них ...поваження Рад ...я. Бо, на їхню ...розпорядчі доку... ...начали передачу ...мою; майно рай... ...йонним Радам, ...міським Ра... ...ів КПУ — об...

ласним Радам, то виняток щодо майна Управління справами ЦК КПРС та ЦК КПУ був би недоцільним.

Відповідно до цього розуміння міська Рада Черкас і почала одразу діяти. Було утворено комісію для інвентаризації компартійного майна. Приміщення міськкому партії, громадсько-політичного і культурного центру, готелю «Дніпро», гараж, недобудоване приміщення обкому, які розміщуються на території Ради, взято на баланс міськвиконкому. Облвиконком, як стверджують, в ті часи й аж до вже згаданого розпорядження Голови Верховної Ради фактично від виконання Указу Президії самоусунувся.

Але 13 вересня Голова Верховної Ради розпорядився майно обкомів та міськкомів колишньої компартії передавати відповідно обласним та міським Радам. Виходить, якщо врахувати, що міськком компартії розміщувався у приміщенні і користувався транспортом, які були на балансі обкому, то згідно із цим розпорядженням Голови радянська влада Черкас, як і, напевне, багатьох обласних центрів, юридично не має підстав на одержання компартійного майна, тобто отримає дірку від бублика.

І це при тому, що ці приміщення міській владі необхідні вкрай. На сесії міськради було вирішено передати обкомівський будинок громадсько-політичного і культурного центру в тимчасове користування дитячій музичній школі, а будинок колишнього міськкому партії — під музей образотворчого мистецтва, якого область не має і досі.

Одне слово, шоста сесія Черкаської міськради, обговоривши заяву з цього питання, яку, до речі, підписали голова Ради В. Соколовський, його заступник В. Восканян та керівники міськвиконкому В. Александров, А. Рибак, В. Олійник і Г. Білоус, вирішила запропонувати народним депутатам України від Черкас К. Бойку і О. Ємельянову порушити це питання на сесії Верховної Ради...

Анатолій БЕНЬ.

Черкаси.

Без відповіді

...СТИ У ДЕРЖАВІ

...сниками тради... ...конференцій, які ...щосереди прес... ...одного Руху Ук... ...одної Ради, стали ...ський діяч Євген ...один з найбіль... ...незалежної Ук... ...Яків Суслен... ...олюче товарист... ...Україна».

...ький говорив ...серце його об... ...дісними сльоза... ...бачить, як вша... ...ам'ять загиблих ...ру. Але разом ...Сусленський ви... ...и, чи не є це ...анією у дусі ...ія з боку вла... ...чуть керівники ...вигідніше вико... ...задоволення по... ...й «чорний юві...

Гостре запитання пролунало на адресу Євгена Євтушенка. Лариса Скорик попросила відповісти, чи не розцінює він активну діяльність таких видань, як «Наш современник», «Молодая гвардия», «День», «Литературная Россия», як таких, що відверто стоять на позиціях антисемітизму? Чи не є це виявом державної політики — керівництва Росії, яке не вживає заходів проти видавців подібних видань?

Щиро кажучи, конкретної відповіді, на яку сподівалися учасники й гості прес-конференції, вони не отримали. Євген Євтушенко обмежився тим, що сказав: «Я завжди з пересторогою ставився до самого поняття «держава».

Дмитро ПОНАМАРЧУК.

Знак біди

ЕКІПАЖ ЗАГИНУВ

Під час тренувального польоту біля села Количівки Чернігівського району розбився літак ЯК-52 Товариства сприяння обороні України. Екіпаж у складі командира О. Сухарєва та пілота-інструктора В. Ширикова загинув. Причини катастрофи з'ясовує комісія.

НАГУЛЯВСЯ СМЕРЧ

Уночі 3 жовтня село Тужар Козелецького району потрапило в зону дії вітро-дощового смерчу. Особливо постраждали приміщення, будівлі дільниці механізації, Будинку культури, школи, медпункту. Жертв, на щастя, нема. Колгоспу «Дніпро» «гуляючий» смерч завдав збитків на 500 тисяч карбованців.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Чернігівська область.

Коротко

БУЛО ВАШЕ — СТАЛО НАШЕ

В Луцьку 79 сімей купили цього року державні квартири, в яких вони жили і які відтепер їм будуть належати назавжди. У виконкомі міськради ще 50 чоловік чекають на оформлення документів.

Богдан БЕРЕКЕТА,
журналіст.

Луцьк.

Підпільний райком діє!

КОМУНІСТИ ЗБИРАЮТЬСЯ ЧИСТИТИ НАШІ РЯДИ

Колектив гуляйпільської газети «Зоря комунізму» обрав нового редактора, але сесія райради, що майже повністю складається з колишніх комуністів, затвердила свою кандидатуру — секретаря райкому забороненої КПУ І. Кушніренка. Сесія утворила й комісію з колишніх партійних і комсомольських діячів для атестації працівників газети (нова назва «Голос Гуляйпілля»). Чи не на вірність заповітам Леніна збираються перевіряти моїх колег учорашні партактивісти — аби напередодні референдуму й виборів Президента «вичистити» газету від принципових людей? Прошу вважати мою кореспонденцію офіційним зверненням до Комісії з гласності Верховної Ради України з приводу незаконності атестації журналістів місцевою номенклатурою.

Олександр МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент «Голосу України».

Запорізька область.

Отакої!

ПРАПОР-НЕВИДИМКА

з'явився над Корюківським райвиконкомом. Сесія райради, прийнявши рішення про його підняття, забракувала стяг, куплений місцевою організацією Руху в Чернігові: «не такий, як треба». Директор райпобуткомбінату В. Івакіна розвела руками: «У нас нема тканини». Прапор-невидимка вже кілька днів милує зір корюківчан.

Павло СЕРГІЄНКО.

Це ж треба!

НЕКОНОТОПСЬКІ ВІДЬМИ

Те, що ми живемо у час тотального дефіциту, загальновідомо. Як засвідчують працівники правоохоронних органів, це є однією з причин зростання в останній час злочинності, зокрема пограбувань і крадіжок. Любителів прихопити із собою те, що «погано лежить», на жаль, вистачає. «Тягнуть» усе: те, чого в магазині чема, і те, що можна купити, як правило, без особливих проблем. Так, скажімо, у молочних відділах гастрономів, хоч і не завжди, але все ж є у продажу різна продукція місцевого молокозаводу. Та, на диво, на самому заводі прилаштувалося чимало сучасних «відьом». Вони не доять чужих корів, а просто виносять молокопродукти з підприємства. Тільки за 9 місяців цього року працівниками подвідомчої охорони тут затримано 49 «відьом» і «відьмаків», яким не байдужі продукти із заводською маркою.

Звичайно, компетентні органи гідно «оцінять» наполегливість житомирських несунів. Та усім нам від того не легше.

Володимир ЗИЛА,
журналіст.

Житомир.

Навколомистецькі новини

А Я «ДЄДУШКУ» НЕ БИВ...

Навколо творчого методу всесвітньовідомого польського режисера Єжі Гротовського у нас довго ходили легенди. Приміром, що його актори на репетиціях всерйоз убивають одне одного, що система Гротовського побила систему «дідуся Станіславського». І ось виявилось, що ніхто нікого не бив. Група учнів і послідовників Гротовського провела ряд лекцій у Львові, Харкові та Києві, було показано також рідкісний відеоматеріал. Польських друзів на Україну запросив відомий режисер Сергій Проскурня, а спонсором акції став рівенський Економбанк.

Христофор ГРУША.

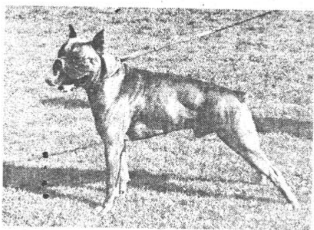
ПОГОДА

8—9 жовтня на Україні утримується суха тепла погода. Вітер східний та південно-східний 3—8 метрів за секунду, у південних областях пориви 15—20 метрів за секунду.

Температура вдень 16—23, вночі 3—9 градусів. У південних областях вдень 22—27, вночі 10—16 градусів.

По Києву та області сьогодні суха тепла погода, вітер південно-східний 3—8 метрів за секунду, температура 18—20 градусів.

ВІРНІ ДРУЗІ

Що приваблює людину в собаці? Насамперед, звісно, його відданість. Пригадайте, чи є ще інша істота серед тварин, яка б так раділа приходу свого друга — людини, так намагалась би виявити свою любов і вірність, як це робить собака? Мабуть, ні...

Будь-який собака заслуговує нашої любові й поваги, хоч би який завбільшки, навіть дворняга, бо кожен здатен принести радість людині.

Заняття собаківництвом цікаве й корисне. Хіба що спорт зрівняється з ним за захопленістю й здоровим азартом, від яких кров починає швидше бігти в жилах і увесь ти заряджаєшся таким бажанням жити, творити, робити щось корисне й хороше, що аж сам дивуєшся. Наші вірні друзі дарують напрочуд дивне відчуття збудженості й хвилювання, відчуття щастя, якого, на жаль, так важко інколи досягти.

Фоторепортаж з виставки службового та декоративного собаківництва Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Черговий по випуску новин Костянтин ПАРИШКУРА. Тел. 446-61-13.

«СЬОГОДНІ ПОДІЛИТИ ЗЕМЛЮ НЕМОЖЛИВО»

До редакції зайшов канадський бізнесмен і публіцист Іван КОЛЯСКА. Ми знали, що він є засновником одного із фондів сприяння українській науці і селу зокрема.

— Іване Васильовичу, як виникла ідея створення такого фонду і які ви бачите перспективи в цьому напрямі?

— Ми прийшли до висновку, що сьогоднішній Україні перш за все потрібні кардинально нові спеціалісти, а для цього потрібен фонд, кошти якого ішли б на розвиток освіти, на підвищення знань студентів з України. Для прикладу, скажімо, в нас у Канаді є фонд, заснований англійцем Лоунсом, на кошти якого здобував освіту в Англії майже кожний наш урядовий керівник. Троє нас заснувало подібний фонд для української молоді і маємо намір зібрати три мільйони доларів. На ці гроші ми зможемо щороку приймати певну кількість українських студентів на навчання в Канаді.

— Як відбуватиметься відбір українських юнаків та дівчат на навчання, які критерії стануть визначальними?

— Дуже просто. Це повинні бути випускники українських вузів, яким необхідно підтвердити свої базові знання і участь у демократичному русі України. Для цього мати диплом про закінчення вашого вищого навчального закладу з документом про успіхи в набутті знань, заповнити відповідну анкету і мати рекомендацію від Народного Руху України чи від Товариства української мови імені Т. Шевченка. Тоді ці анкети передаватимуться до канадського інституту українських студій у Едмонтоні, і його директор Богдан Кравченко відбиратиме потрібну кількість студентів. Нам здається, що майбутні урядові діячі України вийдуть саме з тих, хто навчатиметься у нас в Канаді.

— Але ж Україна — аграрна держава. І для розвитку тих нових форм господарювання, що йдуть на зміну колгоспно-радгоспній системі, теж потрібні висококласні спеціалісти. Чи думаєте ви сприяти підготовці майбутніх спеціалістів для українського села?

— Ми добре розуміємо, що колгоспна система нерентабельна, це вона й довела за час свого існування. Але розуміємо й те, що сьогодні поділити землю, коли немає ні техніки, ні знань, ні навіть бажання нею володіти, — неможливо. Тому вже сьогодні потрібно направляти саме українських селян на стажування до фермерів Канади, Америки, Німеччини, щоб потім застосувати набутий практичний досвід тут, на Україні. І я буду всіляко сприяти тим українським фермерам, які хотітимуть пройти таке стажування.

— Один з важливих етапів на шляху до нашої державності — вибори Президента. Ваші думки про кандидатів на пост першого Президента України?

— Перш за все мої враження про Леоніда Кравчука як реального претендента на цей пост. Це дуже виважений дипломат, який довго зважується на якийсь крок (скажімо, під час путчу), але потім, визначивши позицію, веде її твердо і послідовно. Мене тільки непокоїть думка, що донині існуюча бюрократія ще може за нього сховатися. Тому вважаю, що справа демократизації на Україні пішла б набагато швидше, якби на політичну арену вийшла людина, яка присвятила цій справі життя. Мені, наприклад, найбільше імпонує Левко Лук'яненко — чоловік розважливий і холоднокровний...

— Процес демократизації справді важкий і довготривалий. Немаловажну роль у цьому процесі відіграє виховання молоді. І тут є певні складності і проблеми, адже досі не замінені старі підручники, та й вкорінені роками комуністичні догми ще не зовсім віджили...

— Тут я — оптиміст. Все буде поступово змінюватися, але не можна поспішати. Щодо комуністичних догм, то навіть в шістдесяті, хто в них вірив до кінця? Самі ж партійні ідеологи — й ті не вірили.

— Іване Васильовичу, у вашому віці, після всього пережитого, стільки оптимізму — це навіть дещо дивує. Тож останнє, більш філософське запитання: ви вважаєте себе щасливою людиною?

— Так, абсолютно! Я мав віру, що ситуація на Україні зміниться, і воно так сталося. І я вірю, що з часом Україна буде однією з розвинутих країн Європи і світу взагалі. А багато тих юнаків і дівчат, що вчитимуться на кошти фонду, який я поміг створити, стануть провідними діячами нової незалежної України.

— Дякуємо за розмову.

Юрій НЕСТЕРЯК,
Віктор КОСАРЧУК,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

Аграрні діалоги

Селянський щоденник

ХОЧЕТЕ НА РАНЧО!

При Миколаївському сільгоспінституті і міжрегіональному центрі «Амарант» організовано школу фермерів. Бути в курсі законів, що регламентують землекористування, забезпечити суворе економічне регулювання виробничої діяльності, «знайти себе» у світі ділових людей в умовах ринку — все це допоможе школа фермерів. Можливе стажування на базі фермерських ранчо у Голландії. Слухачі можуть навчатися з відривом і без відриву від виробництва.

А В СУСІДА КРАЩЕ

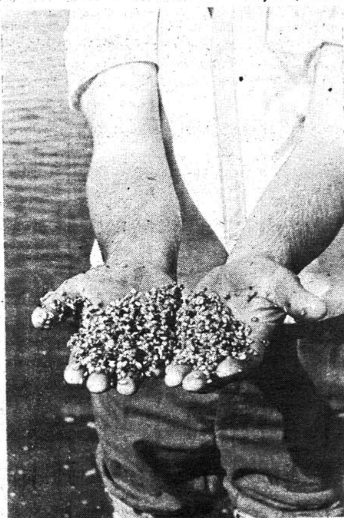
Спеціалісти науково-виробничого об'єднання «Еліта» Слав'яносербського району Луганщини запропонували короткий шлях інтенсифікації врожайності кукурудзи. Йдеться про ступінь гібридизації насіння. Торік на одній з ділянок гібридної кукурудзи тут одержали по 59,5 центнера насіння з гектара. Водночас сусіднє дослідне поле кукурудзи такого ж гібриду дало з гектара лише по 48,8 центнера насіння. Здавалося б, однакові умови висіву та й посівний матеріал за стандартом однаковий — першокласний. А секрет виявився простим — у різниці гібридизації посівного матеріалу: на другому «маловрожайному» полі насіння одержано з калібрувального заводу, мало ступінь гібридизації вдвічі менший, аніж його високопродуктивний «сусід».

ХЕРСОНСЬКИЙ АМАРАНТ

П'ятдесят гектарів зрошуваної землі виділили нинішнього року під амарант у радгоспі «Радянська земля» Білозерського району Херсонської області. Другий сезон культивують тут цю маловідому ще кормову культуру, але переваги її вже нині очевидні. Торік на богарі одержали з кожного гектара понад 700 центнерів зеленої маси. Багата на білок, цукор, амінокислоти екзотична пожива особливо послужила господарству взимку у підгодівлі свиней та великої рогатої худоби.

Добірку підготував Валерій ЯСИНОВСЬКИЙ.

«ХЛЕБ ДАЖДЬ НАМ ДНЕСЬ!?»

Борошно зникло вмить і, судячи з усього, надовго. Настирливі чутки про наступну голодну зиму швидко змели з прилавків усі круп'яні й макаронні вироби. Довгі черги приголомшених людей з сердитими вигуками: «Тільки по дві пачки в руки!» — стали звичними.

Тому повідомлення з Братського району Миколаївської області сприймається як святотатство і злочин. Тут умисно знищували зерно, затоплюючи його в ставках і річках, згодовуючи рибі. Воістину, не вір очам своїм! Величезними площами на невеликій глибині зерно лежало товстим шаром сантиметрів у 25. У місцях, звідки його висипали, зерно вже й проросло. У воді хліб, який до нас так і не дійшов, уже гниє, триває розклад білка. Такі факти виявлено в колгоспах імені Леніна, Котовського, Крупської, «Маяк» та інших.

Ось цифри по радгоспу «Ульяновський». Хоч берег ставка і зачищено бульдозером, але сліди залишились. А оце виписка з протоколу прокурора району: «На звалищі біля ставка площею в гектар виявлено й зафіксовано зерновідходів гречки 1850 кілограмів, пшениці 6570 кілограмів, гороху 820 кілограмів. У ставку — зерновідходи пшениці». За всіма фактами прокуратурою області й району порушено кримінальні справи.

Ні, не буде варварам ані хліба, ані пісні.

НА ФОТО: знищення хліба у господарствах Братського району.

Фото Анатолія КРЕМКА (Укрінформ).

ЧОМУ ЗНИКАЄ ВРОЖАЙ

Жнива-91

Уряд України шукає валюту на закупку зерна. Але, здається, шукати треба злодіїв...

Під час проведення спільних оперативно-слідчих дій на підприємствах елеваторної й зернопереробної промисловості управлінням КДБ і УВС Харківської області було встановлено факти розкрадання зернопродукції в особливо великих розмірах.

— Наприклад, на Харківському комбікормовому заводі, — повідомив кореспондентові «Голосу України» начальник групи зв'язку з громадськістю УКДБ Володимир Шейко, — виявлено факти грубого зловживання службовим становищем керівниками підприємства, доведено, що тривалий час на підприємстві вироблялася неякісна, а точніше — шкідлива й небезпечна продукція, що в першу чергу негативно позначалося на поголів'ї птахопромислової галузі виробництва в області. Так, від загальної кількості поголів'я птиці 7177000 штук у 1989 році падіж склав 1996756 голів. А в 1990 році — вже 2804028, що майже половина всього поголів'я птиці в області. Причому, за висновками експертів, від інфекційного захворювання загинуло не більше як 17 відсотків. Основна ж причина загублення такої великої кількості делікатесного м'яса — в кормах.

У результаті аналізу актів на списання продукції встановлено, що за 1990—1991 роки невиправдано було списано недостачу в зерновій сировині, що включала й імпортне постачання, близько 3 тисяч тонн і комбікормів — 120 тонн. Якщо перевести ці матеріальні збитки на карбованці, то сума буде не менною від 700 тисяч.

Слідством також доведено, що разом з безпідставним списуванням зерна для покриття недостачі, не без відома керівництва підприємства в комбікорми як «компонент» самоскидами десятками тонн засипався пісок, все що завгодно, аби хоч якось замести сліди знахабнілої злочинності.

Зерно по господарствах є. І одна з причин його «приховування» — невпевненість у тому, що переробні підприємства повернуть у радгоспи й колгоспи, спеціалізовані господарства якісну продукцію. Чимало керівників птахофабрик не приховували від слідчих, що тримають зерно у своїх засіках, оскільки не хочуть губити поголів'я тим комбікормом, що виробляється на Харківському комбікормовому заводі.

Що ж виходить, селянина змушують здавати в державу зерно лише тому, щоб забезпечити «бізнесом» тих, хто начебто трудиться над його переробкою? Читачів, напевне, хвилює ще одне запитання: яке покарання понесли розкрадачі народного добра? Смію повідомити, що на сьогоднішній день вони продовжують успішно трудитися... на своє благо. Необхідна в слідчих діях інвентаризація затяглася вже більше ніж на півроку. Є надія, що колись вона закінчиться.

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».
Харківська область.

УКРАЇНА ЄДИНА, НЕПОДІЛЬНА

ХОЧЕТЕ ЛІСУ? БЕРІТЬ!

Лист поліських гречкосіїв донецьким шахтарям

Шановні друзі!

Ми, може, вам і не писали б, але почули, що маєте ви намір створити Донецьку комуністичну республіку, і так пораділи за вас, що мусимо писати. Ви молодці! От усі, дурні, покинули будувати світле майбутнє, бо кишка виявилася затонкою, а ви, як і раніше — уперьод! І правильно робите! Бо що вам може дати оця Україна, окрім нікому не потрібної так званої демократії? Та ви її... у білих тапочках бачили!

Що вам із тієї так званої свободи, коли немає лісу на підпорки? А лісу не дають російські ліспромгоспи. А не дають тому, що «рвутся связи». І не просто рвуться, а «по живому». І рвуться тому, що «уж очень кому-то хочется, чтобы бросить тень...».

Не слухайте нікого, не дайте себе «околпачить» жовто-синіми ідеями, бо ті ідеї лісу вам не дадуть, а тільки роздратують. Ліс може бути лише тоді, коли його заготовлять. А заготовляють ліс тоді, коли є кому це робити. От скільки, наприклад, було його, лісу, в епоху Йосифа Віссаріоновича! І нині може бути.

Ось уявіть собі. Утворили ви собі Донецьку комуністичну республіку — з одного боку од'єднавшись, а з іншого — приєднавшись. Поставили на чолі Гечекабюро. А те бюро, беручись за роботу, прихопило з собою невикористовуване поки що знаряддя — двісті п'ятдесят тисяч пар. І використало його. Уявляєте? Двісті п'ятдесят тисяч наручників множимо, приміром, на чотири кубометри — скільки виходить? Можна попідпирати не тільки у шахтах, а й у кожній хаті...

Так що — дерзайте і не піддавайтеся на усілякі «українські штучки». Бо сьогодні вас до мови нахилять, а завтра — до українських галушок і вареників. Так що будьте пильними, бо від мови до змови — один крок.

Вишліть нам, якщо можете, ескізи свого герба і прапора. І короткий курс історії Донецького кряжу.

А гречки ми вам підкинемо. І картопельки — теж.

На цьому кланяємося —
поліські гречкосії.

Лист передрукував і до газети подав

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».

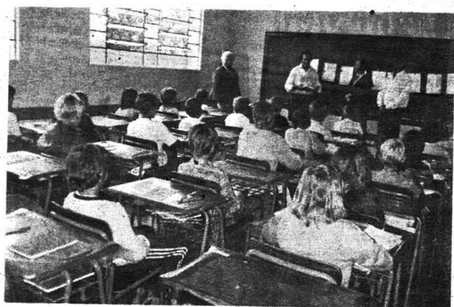
ПІДТРИМАЄМО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ВАЛЮТОЮ

Такий лейтмотив звернення виконкому і обласної Ради народних депутатів до підприємств і організацій Черкащини, які мають на своїх рахунках інвалютні карбованці. Область через неурожай не впоралася цього року з державним замовленням по хлібозаготівлях, тому зобов'язана, вважають автори звернення, допомогти державі придбати його за кордоном.

Першими відгукнулися підтримати зусилля уряду по виходу зі скрутного становища багатотисячні колективи виробничих об'єднань «Азот» і «Хімволокно», які вирішили переказати на державний рахунок незалежної України майже 30 тисяч доларів. А завод хімреактивів, хоч і не має поки що свого валютного гаманця, зате пропонує Кабінету міністрів допомогти йому продати нову конкурентоспроможну на світовому ринку продукцію і виручену суму, а це близько 100 тисяч інвалютних карбованців, використати на закупівлю фуражного зерна.

З розумінням поставилися також до пропозиції прем'єр-міністра України В. Фокіна і до звернення місцевої Ради колективи виробничого об'єднання «Ротор», комбінату шовкових тканин, інженерно-технологічний інститут, котрий за навчання іноземних студентів матиме до кінця навчального року понад 100 тисяч інвалютних карбованців.

Лідія ТИТАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Черкаси.

ЧИ МАТИМЕМО СВОЇ ПОСОЛЬСТВА

З цікавістю прочитав у вашій газеті (№ 181 від 18 вересня ц. р.) статтю Ю. Покальчука під назвою «Проблеми деколонізації республіки». Своєчасність публікації такої статті, до того ж досить аргументованої, не викликає сумнівів. Не можу, однак, погодитися з деякими твердженнями автора.

По-перше, Ю. Покальчук, зокрема, стверджує, що «Україна не має своїх представників у жодній країні світу». До певної міри, це, звичайно, так. Але заради об'єктивності треба сказати, що лише до певної.

Не всім читачам «Голосу України» та й взагалі широкому загалу нашої громадськості відомо про те, що вже протягом багатьох років Україна має свої постійні представництва при таких авторитетних міжнародних організаціях, як Організація Об'єднаних Націй (Нью-Йорк, США), ЮНЕСКО (Париж, Франція), при Європейському відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві (Швейцарія), а також при міжнародних організаціях у Відні (Австрія). Поряд із безпосередніми функціями наші представництва, незважаючи на специфіку свого призначення і обмежені можливості, здійснюють важливу інформаційно - роз'яснювальну роботу серед громадськості країн перебування, в першу чергу серед україномовного населення. Можна було б навести багато конкретних прикладів на доказ цього. Не враховувати цього не можна, бо це було б несправедливо насамперед по відношенню до наших представництв і людей, які там працюють і які віддані Україні.

Далі автор пише: «Якщо й зустрінеться якийсь українець, то пояничарений. А того, хто вболівав би і представляв би інтереси народу України, ніде в посольствах СРСР не зустрінеш». Не можу погодитись і з цим твердженням. І ось чому.

Мало хто в Україні знає, очевидно, про те, що в деяких посольствах, генеральних консульствах та інших установах СРСР за кордоном, зокрема, в США, Канаді, ФРН, Чехо-Словаччині, Угорщині, Югославії, Польщі на відповідальних дипломатичних посадах працюють наші представники.

Першочергове завдання, яке ставилося перед ними, полягало в тому, щоб сприяти розвиткові контактів з українською громадою Канади. З лютого 1985 року по червень цього року велика честь попрацювати на цій посаді випала й на мою долю.

Необхідно врахувати, що всі ми працювали в різні часи, мали неоднакові можливості, ніхто з нас, на жаль, не мав статус офіційного представника України (про це в ті часи і мови не могло бути!), але ми не тільки вболівали за її інтереси, а й намагалися робити конкретні справи. Жоден з нас не вважав себе «пояничареним». Таке твердження викличе, без сумніву, подив багатьох відомих нам канадських українців.

За останні п'ять років зроблено чимало. Від розвитку контактів з широкими колами канадсько-української громадськості ми змогли перейти до співробітництва з рядом провінцій Канади, налагодити активні обміни в багатьох галузях, а з прийняттям Декларації про державний суверенітет України приступити до розбудови українсько-канадських відносин на міждержавному рівні. Але особливо прискорив цей процес, надав йому якісно нового звучання Акт проголошення незалежності України.

Свідченням цього став нещодавній візит до Канади першої офіційної делегації України на чолі з Головою Верховної Ради України Л. Кравчуком, підписання міністрами закордонних справ обох країн А. Зленком і Б. Макдугалл Декларації про відносини між Україною і Канадою. Отже, зроблено важливий крок уперед.

Сьогодні Україна виходить на широку дорогу свого утвердження в міжнародному співтоваристві як суверенна держава. Ми робимо лише перші кроки до встановлення міждержавних відносин, реалізуючи наше конституційне право на здійснення власної зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності.

Я ніякою мірою не звинувачую автора в тому, що він не згадав таких важливих деталей. Хоча варто було б поцікавитися в тому ж міністерстві закордонних справ України.

Вірю, що недалеко вже той час, коли Україна нарешті справді матиме своїх повноважних представників за кордоном, і, гадаю, не в одній країні.

Юрій БОГАЄВСЬКИЙ,
перший секретар відділу двосторонніх зв'язків і регіонального співробітництва МЗС України.

МОВА ШЕВЧЕНКА У ДЕРЖАВНИХ ШКОЛАХ БРАЗИЛІЇ

Українська громада Бразилії, яка нараховує 300 тисяч чоловік (з яких 250 тисяч мешкають у штаті Парана), багато робить для того, щоб нащадки перших переселенців не забували своєї мови. Завдяки старанням депутата бразильського парламенту Віри Вічимишин Ажіберт, автора цих рядків та інших діячів української громади прийнято конституційний закон, який дозволяє викладати українську мову в державних школах штату Парана. І от вже від 8 березня нинішнього року рідну мову як шкільний предмет вивчають 500 учнів у чотирьох школах.

Цим проектом безпосередньо займається шкільна рада Українсько-бразильської центральної репрезентації. Передбачається, що поступово, протягом наступних років, кілька шкіл, де вивчатимуть українську, збільшиться. Зокрема, в наступному році цей предмет уведуть до програми ще п'яти шкіл у районах з переважаючим українським населенням.

Навчають за курсом педагогічної методики професора Олени Білаш з університету Калгарі (Канада), яка разом з викладачами Курітібського федерального університету підготувала 45 вчителів української мови. Щодо підручників, то їх подарував нашим школам Канадський інститут українських студій з Едмонтона. Друга програма у ділянці шкільництва — заснування бібліотек-читалень при державних школах, щоб вчителі та учні мали достатню кількість книжок, відеофільмів тощо. У цьому дуже допомогло нам Товариство «Україна» з Батьківщини, яке надіслало до Бразилії всякого роду дитячі книжки, шкільні матеріали. Щира подяка йому за це! У здійсненні проекту подали нам допомогу і Світовий конгрес вільних українців, Суспільна служба Канади та інші установи. Дякуючи їхній турботі, вже наступного року 1800 дітей два рази на тиждень вивчатимуть рідну мову.

Для інформації читачів «Голосу України» хочу повідомити, що українська громада Бразилії не втратила материнської мови, традицій та звичаїв. Сьогодні 68 відсотків українських поселенців на бразильській землі володіють рідною мовою. Хоча впродовж 70 років ми не мали ніяких контактів з Україною. Синьо-жовтий прапор, який привезли до Бразилії перші іммігранти (хоча вони були звичайними хліборобами), був і є символом любові до України, її народу! Можна сказати, що теперішні третя й четверта генерації українців Бразилії плекають і зберігають Шевченкове послання завдяки іммігрантам-піонерам. Саме про них поетеса Олена Колодій написала: «Походжу із славної України,.. непокорений люд не замовчує свого вільного голосу. Походжу з іммігрантських прибоїв, що привезли в своїх клунках відвагу й надію».

Нестор КУТИНСЬКИЙ.
Курітіба, Бразилія.

* * *

На фото: йде урок української.

НЕ ТОЙ «РИНОК»,

або ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНІХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ

Українська преса неодноразово відзначала той факт, що з інформацією про візити наших урядових делегацій до іноземних держав ми завжди потрапляємо у скрутнощі, оскільки ТАРС, центральне телебачення, їх відповідні кореспонденти в іноземних державах годують населення України відфільтрованими повідомленнями, далеко не завжди виваженими оцінками...

Незалежна Україна не є поки що незалежною в тому, що стосується сфери міжнародної інформації: вона не має ні відповідних структур, ні, що ще більш прикро, відповідних кадрів і навчальних закладів для їх підготовки.

Аналогічний стан справ з кадрами сьогодні існує в усіх інших сферах міжнародної діяльності суверенної України, що стало особливо відчутним у зв'язку з проголошенням її державної незалежності і практичними намаганнями стати повноправним суб'єктом міжнародного права. Це, насамперед, дипломатичні і консульські відносини України, її зовнішньоекономічні зв'язки, митна справа, міжнародні валютно-кредитні відносини, міжнародні приватноправові відносини, міжнародне транспортне і морське право тощо. Самостійного кадрового забезпечення потребують і відносини з іншими республіками колишнього СРСР, які фактично вже переведені в режим міжнародно-правових. Недавня міжвідомча нарада, що відбулася в Міністерстві закордонних справ України, висвітлила болючу гостроту всіх цих питань. Адже Україна уже найближчими роками має обмінятись дипломатичними представництвами з 25 державами — східноєвропейськими сусідами, країнами з українською діаспорою, іншими державами. Вже сьогодні необхідна комплектація митних постів.

Де взяти компетентні, кваліфіковані кадри? І в необхідній кількості?

Цією проблемою з ініціативи Комісії Верховної Ради у закордонних справах останнім часом займалися зацікавлені міністерства і відомства України. Зокрема Міністерство зовнішніх справ, Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків, Міністерство вищої освіти та ін. Відповідні питання в різних аспектах вивчались і в Кабінеті міністрів України, і в Комісії Верховної Ради з питань народної освіти і науки. В цілому дійшли згоди про створення в рамках Міністерства освіти України на базі Українського інституту міжнародних відносин (УІМВ) при Київському держуніверситеті загальнореспубліканського центру підготовки фахівців-міжнародників і розмістити його у навчальних приміщеннях колишнього Інституту політології і соціального управління (вулиця Мельникова, 36/1). Було подано відповідні рекомендації в Президію Верховної Ради України.

Слід зазначити, що УІМВ як базовий заклад був обраний не випадково. Він виявився єдиним вузом міжнародного профілю в республіці.

Проектом передбачається істотне розширення предметної діяльності інституту. Підготовка фахівців з міжнародних відносин доповниться формуванням спеціалістів з проблем міжнародної інформатики і міжнародної журналістики, міжнародного митного права, міжнародних валютно-кредитних відносин, міжнародного транспортного і морського права тощо. При інституті має утворитися ряд структур для перепідготовки кадрів, підвищення їх кваліфікації. Це, зокрема, Дипломатична академія України, Академія зовнішньоекономічних зв'язків, Академія державної адміністрації України.

Концепція останньої передбачає на основі використання новітнього зарубіжного досвіду державного будівництва залучення провідних науковців України і зарубіжжя, підготовку кадрів для поповнення вищого ешелону державної адміністрації незалежної України. Проектом передбачено створення ряду регіональних структур, зокрема, факультетів міжнародних відносин у Львівському і Харківському університетах, філій у різних регіонах України для короткотермінової цільової перепідготовки працівників держапарату.

Але плани вкорінення України в систему міжнародних відносин як самостійної незалежної держави, мабуть, не всіх влаштовують. Свого часу підприємці-орендарі, що об'єднуються в центр «Ринок», за домовленістю з керівництвом колишнього Інституту політології і соціального управління при ЦК КПУ зайняли 30 відсотків приміщень цього інституту (окремі з них — до 2006 року!). Нині, коли цей інститут, як одна із структур КПУ, був ліквідований, а власність на навчальні приміщення перейшла до держави і виникла реальна загроза передачі цих приміщень Міністерству вищої освіти України, керівництво об'єднання підприємців «Ринку» висунуло ідею створити і розмістити в цих приміщеннях Академію відродження (?!) ринкової економіки. Цікаво, що раніше і в Москві представники «нових» ділових людей висунули аналогічні мотиви для того, щоб «урятувати» майно КПРС — приміщення колишньої Академії суспільних наук.

Безперечно, перехід України до ринкової економіки — проблема важлива. Але є безперечним і те, що стабілізація економіки та переходу до ринку практично неможливі без звільнення народного господарства України від впливу ідеології. І саме тут виникає сумнів, чи в змозі ті, хто щойно готував кадри за марксистською «політологією», стати вчителями «відродження» ринкової економіки. Адже серед засновників ОП «Ринок» — колишній Інститут політології і соціального управління (донедавна — ВПШ при ЦК КПУ), колишні стовпи командно-адміністративної системи на Україні — Держпостач УРСР і Держагропром УРСР. Президент ради засновників ОП «Ринок» — колишній ректор ВПШ при ЦК КПУ І. Грущенко, генеральний директор — колишній професор ВПШ В. Черевань, виконавчі директори — також колишні викладачі ВПШ І. Сенченко та О. Соскін. В ОП «Ринок» постійно працюють майже 40 осіб (переважно колишні викладачі ВПШ при ЦК КПУ), які не є фахівцями з проблем ринкової економіки. Викладання ведеться на короткотермінових (до 2-х або 3-х тижнів) курсах для групи кількістю 60—80 осіб: бухгалтерів, економістів, начальників планових відділів колгоспів і радгоспів, промислових підприємств, голів колгоспів і директорів радгоспів. Таким чином, ОП «Ринок» веде перепідготовку незначної кількості фахівців вузької спеціалізації для нижньої і середньої ланки управління і об'єктивно не може бути базою для створення загальнодержавного навчального центру для підготовки кадрів державної адміністрації України, включаючи кадри для органів зовнішніх зв'язків.

Деідеологізована ринкова економіка на Україні може бути результатом зусиль усього суспільства, насамперед відповідної переорієнтації на ринок у роботі державно-політичних структур, а також усієї сукупності навчальних закладів України, які забезпечують підготовку кадрів для економіки. Тому навряд чи логічно порушувати саму проблему необхідності підготовки кадрів для ринкової економіки в єдиному центрі. Запропонована ОП «Ринок» Академія відродження ринкової економіки, таким чином, в науковому відношенні буде не в змозі замінити собою існуючі державні академічні центри, а щодо навчання — державні навчальні заклади республіки. Тому складається враження, що сама ідея створення такої академії є лише прикриттям для меркантильних намірів щодо колишнього осередку партвиховання.

Навпаки, підготовка кадрів для сфери зовнішніх зв'язків і вищого ешелону державної адміністрації, як свідчить досвід різних країн, завжди ведеться централізовано. Для цього в окремих незалежних державах (у тому числі недавно деколонізованих) створюються єдині центри («національні школи») підготовки таких фахівців. Це явище загальне і цілком нормальне. До нього рано чи пізно прийде і Україна.

P. S. Як стало відомо, перед самим виходом номера газети в світ на ім'я Голови Верховної Ради України Л. Кравчука було надіслано листа за підписами міністра зовнішньоекономічних зв'язків України В. Кравченка та заступника міністра закордонних справ України М. Макаревича з проханням допомогти вирішити проблему розширення матеріально-технічної бази УІМВ.

**Петро МАРТИНЕНКО,
професор, заступник директора Українського інституту міжнародних відносин.**

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ — перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК — заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ — член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
Леонід САМОЙЛЕНКО — заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО — заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
Віталій СУДДЯ — відповідальний секретар

Бліц-інтерв'ю

БАЖАЮ ВАМ УСПІХІВ!

Як уже повідомляла наша газета, з нагоди 50-х роковин трагедії Бабиного Яру у Києві перебувала делегація політичних, громадських, релігійних діячів США, очолювана братом президента Джонатаном БУШЕМ. Кореспондент «Голосу України» попросив Дж. Буша відповісти на кілька запитань.

— Наших читачів, безперечно, зацікавив ваш приїзд. Це, зокрема, для них слушна нагода довідатися від такої авторитетної людини, як ви, що знають американці про процеси, які нині відбуваються на Україні?

— Звичайно, люди в Америці дуже зацікавлені тим, що нині діється на Україні. Вони розуміють: те, що ви робите тепер — це прокладання шляху до незалежної держави. Ми підтримуємо прагнення всіх народів до свободи, звичайно і українського. Це — спільна світова хода до демократії.

— Але не секрет, що певні кола у США вважають, що краще мати справу з однією державою (умовно назвемо її Радянським Союзом), аніж з кількома суверенними республіками.

— Я додержуюся думки, що цю проблему має вирішувати сам ваш народ, і не мені давати вам поради.

— Чи бували ви на Україні раніше?

— Ні, я щойно приїхав, і, звичайно, враження неповні. Але вже можу з певністю сказати: те, що тут відбувається, дуже вражає. Я маю на увазі події, пов'язані з роковинами Бабиного Яру.

— Що б ви хотіли ще сказати народові України?

— Побажати йому великих, дуже великих успіхів, як у сьогоденні, так і в майбутті.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

Warm greetings to the Ukrainian people. My wife and I are thrilled to be here in this beautiful city
Jonathan Bush

**«Теплі привітання українському народові. Моя дружина і я щасливі перебувати у цьому чудовому місті.
Джонатан БУШ».**

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:
Заступник головного редактора Олександр Білик.
Черговий редактор — Володимир Скачко.
Автори макета — Анатолій Миронічев, Леонід Підлужний.
Випусковий — Олексій Бондаренко.
Оформлення — Володимир Кисельов.
Коректори: Валентина Лукаш, Ірина Бабич, Валентина Босколович, Галина Каблак, Ольга Малкіна, Євгенія Оратовська, Олена Чоповська.
Верстальники: Тетяна Балюк, Ольга Яценко, Алла Будникова, Марія Солодюк, Сергій Скаженюк.
Лінотипісти: Наталія Позняк, Валентина Чичирко.
* * *
Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ-74, проспект Перемоги, 50.
Індекс 60955.
Тираж 156.200
Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.
Зам. 03151951.